

Декларация

срещу

Законопроекти за изменение и допълнение на Закон за вероизповеданията с вносителите БСП, ГЕРБ и ДПС и Обединени патриоти, съответно [№ 854-01-34/04.05.2018 г.](#) и [№ 854-01-35/09.05.2018 г.](#)

Обединени в Законопроект за изменение и допълнение на Закон за вероизповеданията с доклад на нарочната и водеща комисия от 19.10.2018 г. със сигнатура [854-01-34/04.05.2018 г.*](#)

28 май 2018 г.

(допълнение от 01.11.2018 г.)

До Народно събрание

Председател на НС

Комисия по вероизповеданията и правата на човека (водеща)

Комисия по бюджет и финанси (участваща)

Комисия по образованието и науката (участваща)

Парламентарни групи: БСП, ГЕРБ, ДПС, Обединени патриоти

Копие: Министър-председател на РБ

Омбудсман

Президент на Републиката

Уважаеми дами и господа народни представители,

С оглед на внасянето в Народното събрание (НС) на два законопроекта за изменение и допълнение на Закона за вероизповеданията, съответно № 854-01-34/04.05.2018 г. от БСП, ГЕРБ и ДПС и № 854-01-35/09.05.2018 г. от Обединени патриоти, обединени в един общ на 19.10.2018 г., считаме за наш дълг и право да внесем тази протестна декларация в парламента, както и да я оповестим публично.

Загрижени сме от поредната законодателна заплаха за основни демократична права и свободи на хората в Република България чрез внесените законопроекта, които драстично ограничават свободата на вероизповедание. С предложените законодателни промени за пореден път се прави опит да се въведат тежки ограничения за вероизповеданията, включително за евангелските християнски общности. Заради наложения неправомерен контрол църквите и религиозните

общности на практика ще бъдат принудени да извършват дейността си в нарушение на закона, а ако решат да го спазват, ще се превърнат в бюрократичен придатък на държавната власт.

За поредна година главните политически партии, представени в българското национално събрание, настояват за рестриктивни изменения в религиозния закон.

В нарушение на Европейската конвенция за правата на човека, българската Конституция и българското вътрешно законодателство и в нарушение на международноправни норми, по които България има ангажимент да спазва свободата на съвестта, вярата, убежденията и други основни права, предложените проекти на закон за изменение и допълнение на Закон за вероизповеданията:

- Отменят свободата на словото и съвестта чрез налагане на държавен контрол над богослужението и учението на църквата;
- Нарушават принципа за разделение на църква и държава чрез сериозна намеса във вътрешните и организационни дейности на църквите от страна на държавата и нейните органи;
- Отричат правото на свобода на мисълта и съвестта на вярващите чрез налагане на изискването проповедници и свещенослужители да бъдат обучавани единствено в контролирани от правителството учебни заведения;
- Налагат държавен контрол над посланията и проповедите на религиозните общности;
- Забраняват или строго ограничават всякаква духовна мисионерска работа от чужденци, въвеждайки изрично одобрение от централната Дирекция „Вероизповедания“;
- Забраняват спомоществанието на църкви и християнски вероизповедания от чужбина и установяват единствено държавно финансиране или финансиране от контролирани източници в България. Ограничават даренията, произхождащи от местни вярващи и съмишленици. В същността си това е крайна намеса на държавата в правото на асоцииране (сдружаване) и във вътрешния живот на църквите и религиозните общности;
- Отменят правото на събрания на закрито чрез забраната за използване на неодобрен сгради за религиозна цел;
- Отменят важни политически права на български граждани чрез забрани за изразяване на мнение или критика спрямо държавата или нейната политика от страна на църквите и тяхното ръководство, наложени под предлог за спазване правилото за „отделяне на църквата и държавата“ и за неизползването на църквата за „политически цели“;
- Легализират широкомащабна дискриминация (неравно третиране) на основа религия;
- Обвързват християнската просветителска, религиозна и благотворителна дейност, както и тази на други вероизповедания, и нуждата от ограничаване свободата на вероизповедание с тероризма без никакви основания за такава връзка.

Изброените по-горе ограничения са само малка част от сериозните нарушения, които се предлага да станат част от действащото право. Внесените законопроекта са ненужни и дори застрашаващи конституционния ред. Ново законодателство се налага, когато има празноти в настоящото. Факт е,

че действащото законодателство напълно адекватно урежда въпросите, които вносителите твърдят, че не са уредени (вж. ЕКПЧ – чл. 9, ал. 2, чл. 10, ал. 2, чл. 11, ал. 2 и срв. НК – гл. 3, разд. 2).

Предложените законодателни промени са опасни за конституционния ред в страната, защото противоречат на ЕКПЧ, КРБ и други вътрешни и международни актове и нарушават не само свободата на религия, но и редица съпътстващи я основни човешки права. С тях се погават принципите на свободното и демократично общество, конституционно установено в страната. Проектите недвусмислено противоречат на Закона за защита от дискриминация, чл. 4. Въпреки че издигат защитата на националната сигурност като основание за ограничаване на основни права и свободи, налице е противоречие и със същностното определение за „национална сигурност“ (вж. Закон за управление и функциониране на системата за защита на националната сигурност – чл. 2).

Призоваваме вносителите да оттеглят цитираните законопроекти, и респективно общият законопроект, като несъвместими с конституционния ред, установен в Република България, и с едно свободно и демократично общество.

Призоваваме българския парламент да не допуска да бъде реализиран поредният опит за ограничаване на основни човешки права и най-вече на свободата на съвестта, убежденията, вярата, словото и събранията, под предлог за „борба с тероризма“ (вж. мотиви на БСП, ГЕРБ и ДПС).

Считаме, че е недопустимо като български граждани, ние, нашите църкви и общности и нашите вярвания, както и нашата мирна и благотворителна дейност да бъдат третирани като обект на държавна намеса и контрол. Вярващите българи имат не по-малко права и достойнство от хората с атеистични и други убеждения. Още повече че, проблемите, които вносителите твърдят, че искат да решат, не се решават с въвеждане на тиранични мерки, а с управленски действия в рамките на демократично законодателство.

Отнемането на фундаментални права на основа религия ограничава всички, не само религиозните общности. Ограничаването на свободата на съвестта, словото и вярата и тяхното практикуване е предпоставка за установяването на антидемократичен и тоталитарен режим в страната.

Проектът на Обединените патриоти е толкова краен и ограничителен, че е изцяло неприемлив. Частта в законопроекта на БСП, ГЕРБ и ДПС, касаеща условията за отпускане на държавна субсидия за вероизповеданията – единствената материя, която няма явно дискриминационно-антирелигиозен и противоконституционен характер, може да бъде уредена, но в отделен подзаконов нормативен акт, тъй като въвежда процедури, вече уредени в други закони.

Обединяването на двата законопроекта на 19 октомври 2018 г. в никакъв случай не промени нищо в предложението, неговата рестриктивна философия и конкретни ограничителни разпоредби остават недокоснати.

Разчитаме на мъдростта и здравия разум на българските управляващи. Свободата на вярата, убежденията и словото и тяхното практикуване са естествени и основни права. Управляващите в едно свободно и демократично общество следва да отстояват, а не да ограничават основните права. Затова не само в защита на свободата на вярата, но и заради свободата и достойнството на българския народ призоваваме законодателите да отхвърлят въпросният законопроект за изменение и допълнение на Закон за вероизповеданията.

С уважение,

Национален алианс Обединени Божии църкви, Анатолий Еленков

Национален християнски център, Светослав Петров

Съюз на църквите на адвентистите от седмия ден, Цанко Митев

Апостолска църква, Ангел Пелтеков

Апостолско Служение „Мисията“, Иводор Ковачев

Християнски църкви на вяра, Иван Хазърбасанов

Християнско общество за Реформация, Илия Илиев

Църква „Живот в Божието Царство“, Борис Петров

Общност на евангелските църкви на вяра, Иван Несторов

Дав България, Данаил Танев

Християнски мисионерски център, Явор Костов

Интернационален християнски център „Исус е Господ“, Николай Методиев

Свобода за всеки, адвокатска и правозащитна организация, адв. Виктор Костов

(* БЕЛЕЖКА: На 22.10.2018 г. Декларацията е допълнена с информацията в заглавната част, и част от основния текст, относно обединяването на двата законопроекта в един общ на 19.10.2018 г. В този смисъл Декларацията се отнася и до Общия законопроект, който е сбор от двете предложения от месец май без значими промени, освен организацията на текста и номерацията. На 01.11.2018 г. са добавени новоприъсединили се вероизповедания.)